

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **M. O.**
zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2021, č. j. OAM-39/LE-LE05-K10-2020, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

- 2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou a domáhá se

jeho přezkoumání a zrušení. Uvedl, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“) a dále porušil ustanovení § 12, § 14a a § 23c zákona o azylu. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12 písm. b) a dle ust. § 14a zákona o azylu, přičemž tyto důvody správnímu orgánu sdělil svou konzistentní a přesvědčivou výpovědí.

3. Žaloba je velmi obsáhlá (41 stran). Žalobce úvodem shrnul svůj azylový příběh. Uvedl, že v Íránu konvertoval ke křesťanství. Nejprve se seznámil s panem Rohanem v parku blízko svého bydliště, kam chodil venčit psa a kde se potkávali sousedé, kteří v okolí bydleli. Po nějaké době, kdy s panem Rohanem rozmlouval o křesťanské víře, se začal rovněž zúčastňovat bohoslužeb v domácím kostele a následně se rozhodl pro konverzi. Do kostela docházel pravidelně každý pátek a neděli přibližně 8 měsíců. Na jedné z bohoslužeb proběhla razie příslušníků íránských revolučních gard Sepáh-e pasdárán (dále jen „SEPA“). Ve chvíli, kdy žalobce a další účastníky odváděli z vily, jež sloužila jako kostel, do vozidla, začal jeden z účastníků utíkat. Toho využil žalobce a začal utíkat na druhou stranu. Dostal se na pozemek sousedící s pozemkem, na němž se nachází vila a pak běžel dál přes další pozemky. Slyšel za sebou střelbu, ale neotáčel se a pokračoval v útěku. Ukryl se na jednom z pozemků, kde přečkal noc a další den se vydal ke svému autu. Autem odjel do blízkosti domu, v němž žil a následně volal své manželce, která mu sdělila, že u nich doma byli neuniformovaní muži, kteří prohledávali byt a odnesli si jeho počítač. Žalobce následně vypnul telefon a vyhodil simkartu. Telefonoval z veřejného telefonu své sestře, která mu sdělila, že je jeho dům zřejmě sledován a začala mu pomáhat s odjezdem ze země, neboť bylo zřejmé, že státní orgány si po jeho útěku při razii zjistily jeho totožnost a hledají ho. Žalobce byl se sestrou v pravidelném telefonickém kontaktu a potkal se s ní i osobně mimo své bydliště. Tři dny strávil v autě v lokalitě jeho bydliště, protože se obával vrátit domů, aby ho policie nezatkla. Sestra mu předala pas a odjel autobusem na hranice. Původně měl v plánu přejít hranice legálně s ostatními lidmi, které převaděči vedli, ale nakonec se rozhodl pro nelegální přechod do Turecka, protože se obával, že by byl se svým pasem zadržen. Společně s dalšími lidmi je pak převaděči přivedli k hranicím, které nelegálně překročili a převzali si je na turecké straně turečtí převaděči. Žalobce pokračoval do Istanbulu. Následující den za ním přiletěla manželka s dětmi a sestra. Kvůli bezpečnosti bydlely v hotelu, mohly se s žalobcem jen navštěvovat. Převaděč mu sdělil, že pro něj není bezpečné zůstat v Turecku, neboť s Íránem úzce spolupracuje, předal mu falešný pas a zařídil letenku do Velké Británie, kam letěl přes Českou republiku. Zde požádal o mezinárodní ochranu.
4. Žalobce uvedl, že se obává pronásledování z náboženských důvodů. Namítl, že žalovaný od počátku vedl azylové řízení s cílem mezinárodní ochranu mu neudělit, jeho žádost posuzoval na základě svých předsudků. Odkázal na stranu 28 napadeného rozhodnutí s tím, že žalovaný se snaží vyvolat dojem o jakési masovosti konvertování muslimů ke křesťanství, aby si legitimizovali pobyt v Německu a Velké Británii, přičemž k tomu používá téměř 5 a 4 roky staré články (Zprávu Express, 14. 6. 2016: Muslimští žadatelé o azyl konvertují ke křesťanství, aby zabránili deportaci z Británie; Zprávu: Írán, zpráva Washington Post, 6. 9. 2017), které dle jeho názoru nejsou relevantní pro posouzení jeho žádosti (nejsou aktuální, týkají se jiných zemí a odlišné situace). Namítl, že oproti tomu z Výroční zprávy o náboženské svobodě vydané v dubnu 2019 Komisí USA pro mezinárodní náboženskou svobodu (USCIRF) vyplývá, že v Íránu dochází

k systematickému potlačování křesťanské víry, v roce 2018 došlo k drastické eskalaci zatýkání křesťanů.

5. Žalobce uvedl, že konvertoval ke křesťanství před svým útekem z Íránu a právě důvod, že praktikoval své náboženství, zapříčinil jeho pronásledování. Tvrzení žalovaného, že situace v Íránu je několik desítek let neměnná, nemá dle jeho názoru nikde žádnou oporu, naopak z výše uvedené zprávy (veřejně dostupné na https://www.ecoi.net/en/file/local/2008194/Tier1_IRAN_2019.pdf) vyplývá, že právě od roku 2018 se situace konvertitů značně zhoršila.
6. Následně žalobce rozvedl jakých procesních a meritorních pochybení se žalovaný při posuzování jeho azylové žádosti dopustil, v důsledku čehož považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Konstatoval, že žalovaný nezpochybnil nebezpečí, které hrozí lidem konvertujícím v Íránu ke křesťanství, naopak ho v napadeném rozhodnutí uznává. Důvodem proč mu neudělil mezinárodní ochranu, je skutečnost, že ho označil za nevěrohodného, neboť v jeho výpovědích shledal rozpory. K těm se žalobce ve své žalobě obsáhle vyjádřil (viz níže).
7. Nejdříve žalobce odkázal na závěry vyplývající z relevantní judikatury a odborné literatury týkající se zásad, které by měl žalovaný dodržovat při hodnocení věrohodnosti v azylovém řízení. Shrnlul pět indikátorů věrohodnosti výpovědi žadatele a sice: (1) vnitřní (interní) konzistentnost, (2) vnější (externí) konzistentnost, (3) dostatečně podrobná výpověď, (4) plauzibilita azylového příběhu a (5) chování žadatele. V napadeném rozhodnutí dle jeho názoru absentuje takovéto komplexní posouzení jeho věrohodnosti a stává se tak nepřezkoumatelným. Uvedl, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83, platí, že „pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie a jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, je třeba z jeho výpovědi vycházet.“ Zdůraznil, že podle judikatury je správní orgán povinen vycházet při rozhodování ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, přičemž je porušením této zásady, pokud správní orgán opírá rozhodnutí o vlastní hypotézy, v důsledku kterých znevěrohodňuje výpověď žadatele.
8. Žalobce namítl, že žalovaný v odůvodnění rozhodnutí sám přiznává, že výpověď žalobce je na první pohled konzistentní a detailní. Poté však v rozporu s tímto zjištěním obsáhle odůvodňuje svůj závěr o tom, že žalobce je nevěrohodný. Tento závěr však nestaví na závažných vnitřních rozporech ve výpovědi nebo na jejích rozporech s jinými podklady pro vydání rozhodnutí, nýbrž na zveličování bagatelních rozdílů mezi jednotlivými nesrovnalostmi mezi protokoly o jednotlivých pohovorech či na svých nesprávných a nepodložených subjektivních domněnkách.

A) K jednotlivým rozporům zjištěným žalovaným

9. (1) Za nesprávnou a nepodloženou domněnku označil žalobce např. argument žalovaného, že je nevěrohodný proto, že v reakci na pozdější otázky postupně doplňoval svou výpověď o detaily, které dříve neuvedl, nebo si je nepamatoval, a to jak v rámci jednoho pohovoru, tak v pohovorech následujících. Dle žalobce se jedná o zcela normální a běžný jev, který nijak nesnižuje věrohodnost výpovědi. Žalovaný (viz strana 20 napadeného rozhodnutí) vůči žalobci použil zakázané sugestivní otázky (příklad s čepicemi příslušníků revolučních gard).

10. (2) Za irrelevantní žalobce považuje tvrzení žalovaného o jeho údajně vysoké inteligenci, z níž žalovaný dovozuje jeho schopnost vykonstruovat svůj azylový příběh a naučit se jej nazpaměť. Jde o nepřezkoumatelnou domněnku.
11. (3) Nepodložené jsou dle žalobce rovněž domněnky žalovaného stran toho, jak by správně měla vypadat jeho výpověď ohledně traumatického zážitku z razie. Žalovaný jeho výpověď označil za odlidštěnou. Žalobce v této souvislosti poukázal na nedostatek lidskosti v souvislosti s chováním pracovnice žalovaného provádějící doplňující pohovor, před jehož konáním byl nucen přenocovat venku, neboť nebyl vpuštěn do pobytového střediska, kam přicestoval z X (kde žije a pracuje) kolem 23:00 hodin. Noc strávil před vchodem do střediska na chodníku, při teplotě 8 stupňů C. Vpuštěn byl až v 7:00 hodin ráno. Celou noc nespál, bylo mu špatně, cítil se vyčerpaný, přičemž s ním byl veden téměř 9 hodinový pohovor.
12. (4) Seznámení se s panem R. a křesťanskou komunitou. Žalobce uvedl, že se o křesťanství začal zajímat již dávno před tím, než v parku potkal pana R. Chodil do parku v místě svého bydliště pravidelně venčit psa. Znal se i s dalšími lidmi, kteří pravidelně chodili do parku. Pana R. v parku nepotkal pouze jednou, setkával se s ním pravidelně už dříve. Až po nějaké době se spolu začali bavit o víře, přičemž se nejednalo o jeden hovor, sbližování probíhalo postupně. Až po delším seznamování se s vírou se rozhodl zúčastnit setkání v domácím kostele. Na své výpovědi žalobce nespatřuje nic nesrozumitelného ani nekonzistentního.
13. (5) Nedorozumění ohledně střelby. Žalobce vypověděl, že při jeho útěku došlo ke střelbě. Během doplňujících pohovorů docházelo ke zcela zřejmým nedorozuměním, jež byla zapříčiněna komunikací mezi žalobcem a tlumočníkem. Dle žalobce se jedná o pochybení žalovaného, který selhal, když nezajistil tlumočníka, se kterým by si žalobce rozuměl. Namítl, že tlumočník navíc sám uvedl, že došlo k nedorozumění, neboť lze slovo, jež žalobce použil, když hovořil o střelbě, lze přeložit s více významy. Žalobce uvedl, že mluví íránskou perštinou, kdežto tlumočník afghánskou perštinou, mezi těmito jazyky existují rozdíly. Žalovaný přitom uvedené nedorozumění používá k tíži žalobce. Žalobce odkázal na nahrávku z doplňujícího pohovoru, která zachycuje jeho výpověď a z níž vyplývá, že vypovídal o střelbě konzistentně, i jak k nedorozumění došlo.
14. (6) Kde se žalobce ukrýval po razii. Žalobce uvedl, že srozumitelně a opakovaně popsal, že po razii uprchl přes sousední pozemky a na jednom z nich přečkal noc. Byly tam stromy a keře, ukryl se za vyvýšeninou v příkopu. Pokud je v protokolu o poskytnutí údajů k žádosti uvedeno, že se schoval v polorozbořeném baráku, jedná se o chybu, žalobce vysvětlil, jak k této chybě mohlo dojít. Žalovaný na to nijak nereagoval.
15. (7) Kdy přesně došlo ke konverzi. Žalobce nikdy neuváděl přesné datum, kdy ke konverzi došlo. V prvním pohovoru uváděl, že do domácího kostela chodil pravidelně 2 měsíce předtím, než nabyl přesvědčení, že konvertuje. V následujících pohovorech uváděl, že se jednalo o zhruba měsíc, přes měsíc, 40 dní, 30-40 dní. Namítl, že žalovaný nerozlišuje mezi tím, kdy se rozhodl konvertovat a kdy k samotné konverzi došlo. V rámci prvního doplňujícího pohovoru uvedl, že k samotné konverzi došlo po několika měsících - třech měsících, kdy začal chodit do kostela.
16. (8) Jak to vypadalo uvnitř domácího kostela. Žalobce uvedl, že neví, kolik bylo ve vile, jež sloužila jako domácí kostel, místností, neboť nikdy nebyl v prvním patře, vždy pouze v přízemí. Ani při druhém doplňujícím pohovoru neuvedl, kolik měla vila místností,

pouze popsal přízemí budovy, kde probíhala setkání věřících.

- 17.(9) Jak se příslušníci SEPA dostali do vnitřních prostor domácího kostela. Dle žalobce příslušníci SEPA museli při razii překonat dvojce vstupní dveře. V případě prvních se jednalo o dveře, nízkou branku, vedoucí na pozemek. Další dveře vedly do samotné vily. Dveře se nezamykaly, žalobce na tom nespatřuje nic udivujícího.
- 18.(10) Existence domnělé militarizované zóny. Žalobce se ohradil proti domněnce žalovaného, že vila, jež sloužila jako domácí kostel, se má nacházet v militarizované zóně (protože se dle žalovaného mají v této oblasti nacházet vojenské objekty). Žalobce namítl, že v Íránu panuje zcela jiný režim a tudíž je přítomnost armády a vojenských objektů daleko běžnější, než v České republice. Z existence vojenských objektů nelze automaticky usuzovat na militarizovanou zónu.
- 19.(11) Sdělení osobních údajů představitelům církve. Na skutečnosti, že žalobce sdělil své údaje bratru A., nespatřuje, na rozdíl od žalovaného, nic absurdního. Aby mohl být přijat mezi věřící a konvertovat, je logické, že své údaje někomu sdělit musel. Naopak fakt, že kromě představitelů církve se mezi sebou věřící znali pouze jmény, ukazuje na obezřetnost, když osobní údaje členů církve neznal nikdo, kdo je nezbytně znát nemusel. Žalovaný patrně nebere v potaz, že setkání věřících probíhají v Íránu jinak. Domácí kostely nejsou přístupné všem, ale jen pozvaným členům, je tedy logické, že je třeba mít přehled o tom, kdo přesně na setkání přichází. Nic udivujícího nespatřuje žalobce ani na tom, že jeho kolegové z práce neznali jeho adresu. Toto je běžné i v České republice, že mezi sebou kolegové v zaměstnání adresy bydliště automaticky nesdílí.
- 20.(12) Sledování domu žalobce po provedené razii. Žalobce hovořil se sestrou následující den po provedené razii v kostele. Ta mu sdělila, že je jeho dům sledován, protože o tom byla přesvědčena. Bylo by to logické, když po razii v kostele přišli na prohlídku k němu domů a ptali se po něm. Ostatně pokud by se žalobce neobával, že je jeho dům sledován, nebál by se vrátit domů a netrval by tři dny ve svém autě. Vycházel z tvrzení sestry a také ze svého logického úsudku.
- 21.(13) Domovní prohlídka po razii v kostele. Žalobce k domovní prohlídce, kdy mu byl zabaven počítač, o čemž ho informovala manželka telefonicky, nemohl poskytnout více informací, neboť domovní prohlídce nebyl přítomen. Má za to, že srozumitelně vysvětlil, že osoby provádějící prohlídku vstoupili nejdříve dveřmi do budovy a následně dalšími do bytu. Manželka dveře otevřela, aby zjistila, co se děje a muži ji odstrčili a vstoupili do bytu, nikdo jí nevysvětlil, kdo jsou a proč prohlídku provádějí. Neví, proč mu nebyl zabaven pas, možná ho nenašli, možná ho ani nehledali. Nikdy neuvedl, že domovní prohlídku provádělo elitní komando. Se sestrou se neviděl v místě bydliště, ale na bezpečném místě. Předala mu pas, se kterým následně odjel z Teheránu na hranice.
- 22.(14) Kde se nachází manželka žalobce v současnosti a kdy přiletěla do Turecka. Žalobce uvedl, že manželka a děti přiletěly rovněž do Turecka, a to den po tom, co tam sám přijel. Pokud žalovaný odkazuje na to, že v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že žena a děti žijí v Íránu (ve smyslu doposud, tj. celý život), nevidí v tom rozpor, neboť v Istanbulu byla rodina provizorně pouze pár dní.
- 23.(15) Kdy kontaktoval žalobce sestru po razii v kostele. Žalobce uvedl, že následující den dopoledne po razii volal své ženě ze svého mobilu, ta mu oznámila, že u nich doma byl někdo na prohlídce, že mu zabavili počítač a ptali se po něm. Po telefonátu vypnul

telefon a vyhodil simkartu. Asi za hodinu po té volal své sestře z veřejného telefonu. Sdělila mu, že není bezpečné, aby chodil domů a začala mu společně se svým manželem pomáhat s vycestováním ze země. Se sestrou byl v pravidelném kontaktu již od prvního dne po razii - zajišťovala mu vycestování, po třech dnech mohl ze země utéct. Skutečnost, že jeho sestra letěla s jeho ženou a dětmi do Istanbulu v dřívějším pohovoru neuváděl, protože dotazy směřovaly na to kdy jeho rodina - žena a děti, odešly z Íránu. Sestra s nimi přiletěla do Istanbulu, ale nezůstala tam, po jeho odjezdu se vrátila zpět do Íránu.

24. (16) Manželka a další příbuzní nebyli ze strany státních orgánů konfrontováni. Žalovaný zpochybnil pronásledování žalobce i na základě toho, že jeho žena ani nikdo jiný z rodiny nebyl s případem žalobce konfrontován. Uvedl, že manželka opustila s dětmi Írán pár dní po razii proto, že se obával perzekuce ze strany státních orgánů. Odjela hned následující den, kdy se žalobce dostal do Turecka, tam se s dětmi nachází dodnes. Vzhledem k tomu, že vycestoval ilegálně, státní orgány nevěděly, že zemi opustil a nebyl tedy důvod, aby bránily v opuštění země jeho rodině.
25. (17) Kdy a jak proběhl kontakt s kolegy z práce ohledně příchodu neuniformovaných osob do zaměstnání žalobce. Žalobce uvedl, že hovořil s kolegou z práce přes aplikaci WhatsApp, a ten mu sdělil, že se na něj ptali neuniformované osoby. Žalovaný rozporuje jeho tvrzení s tím, že jednou měly proběhnout hovory telefonicky a jednou písemně. Žalobce pouze uvedl, že s kolegou hovořil, což může probíhat přes danou aplikaci i pomocí zpráv. Namítl, že se jedná o uměle konstruovaný rozpor v jeho výpovědi žalobce. K otázce kdy komunikace s kolegou proběhla, uvedl žalobce v druhém doplňujícím pohovoru, že se jednalo asi o 40 dní nebo měsíc. K tomu, že jeho právní zástupkyně uvedla, že se jednalo o 4 dny, nyní vysvětluje, že před pohovorem s žalobcem hovořila v anglickém jazyce, který žalobce neovládá plynule a informoval ji o tom, že se o něj v práci zajímala policie. Slova „four“ a „fourty“ jsou si podobná, evidentně mezi nimi došlo k nedorozumění a to buď, že žalobce zaměnil slova „four“ a „fourty“ nebo mu právní zástupkyně špatně rozuměla. Právní zástupkyně se domnívala, že správný počet dní je 4 a toto uvedla do protokolu.
26. (18) Tvrzení o údajném nezájmu žalobce, zda na něj byl v Íránu vydán zatykač. Žalobce uvedl, že se ptal své sestry, zda má nějaké informace ohledně jeho stíhání, žije na jiné adrese, nemůže tedy přebírat poštu a žádné informace o žalobcově stíhání tedy nemá. Žalovaný dle žalobce prokazuje hrubou neznalost toho, jak probíhá stíhání občanů v Íránu, kde panuje represivní režim, nikoli demokracie. Vydání oficiálního zatykače k tomu, aby mohl být státem stíhán za praktikování víry, nemá oporu v reálné praxi v Íránu a žalovaný rezignoval na to, si potřebné informace o zemi původu zjistil.
27. (19) Jak překročil žalobce hranice s Tureckem. Žalobce nespatřuje ve své výpovědi žádné zásadní nesrovnalosti. Původně měl v úmyslu překročit s ostatními hranice legálně, ale po následném zvážení své situace se raději rozhodl překročit je nelegálně, protože se obával, že by byl zadržen. Převaděč ho odvezl do opuštěného domu, kam následně přijeli další lidé a po setmění jeli nejdříve autem a pak pokračovali pěšky k hranici, kterou ilegálně překročili a na druhé straně si je převzali turečtí převaděči.
28. (20) Praktikování víry žalobcem v České republice. Žalovaný zpochybnil skutečnost, že je praktikujícím křesťanem a domnívá se, že by měl svou víru v České republice více praktikovat. Žalobce uvedl, že se pravidelně modlí, studuje Bibli a sleduje íránský

křesťanský program Telegram v perštině, kde se modlí a vzdělává. Během pobytu v nemohl chodit do kostela, protože tyto byly a jsou zavřené dosud v důsledku pandemie covid. V létě, kdy byly kostely na krátkou dobu otevřeny, šel do kostela sv. Jiří. Snažil se komunikovat s místními lidmi v angličtině, kterou plynule neovládá, ale nikdo mu v kostele nerozuměl a nepodařilo se mu tak navázat s nikým kontakt. Má za to, že prokázal dobrou znalost Bible. Uvedl, že v současnosti žije ve, kde dvakrát navštívil místní kostel a farář L. ho odkázal na kanál youtube, kde se může pravidelně účastnit bohoslužeb, což také každý týden dělá. Zpochybňování jeho víry žalovaným je dle jeho názoru neopodstatněné.

- 29.(21) Domnělá strategie, jež má spočívat ve vágnosti výpovědi. Žalobce s odkazem na protokoly o pohovorech ve věci a nahrávky pohovorů má za to, že po celou dobu řízení poskytoval ucelenou a detailní výpověď. Žalovaný mu vytýká, že v některých svých odpovědích uvedl, že neví, nebo že si to nepamatuje, a že nesděloval konkrétní data. Žalobce uvedl, že z příručky EASO a citované judikatury vyplývá, že od žadatelů ani nelze očekávat, že si budou vše do detailů vybavovat, takto lidská paměť nefunguje. Dále namítl, že žalovaný používal sugestivní otázky (např. jak si vysvětlujete, že jste dokázal utéct elitním členům revolučních gard napojeným na zpravodajské služby s nejlepším výcvikem?), zpochybňoval jeho odpovědi, opakoval otázky, na něž již předtím zodpověděl a ptal se ho na věci, které ani nemohl vědět, neboť nebyl přítomen daným situacím.
- 30.(22) Zadržování jiné skupiny 16 věřících. Žalobce uvedl, že skupina 16 věřících byla zadržena před zadržením jeho skupiny a že tito lidé dostali trest smrti a byli uvězněni. V protokolu zaznamenána jeho výpověď o tom, kdy mělo k zatčení této další skupiny dojít, je dle jeho názornou ukázkou nedorozumění mezi jím a tlumočníkem, případně pracovníci provádějící pohovor, neboť z protokolu je zřejmé, že žalobce i pracovníci mluví každý o něčem jiném. Žalobce k tomu uvedl, že informace o trestu smrti a uvěznění další skupiny, obdržel v kostele a dále vycházel z běžné praxe, kdy jsou konvertité ke křesťanství odsuzováni k trestu smrti. Tvrzení žalovaného, že za posledních 10 nebyl v Íránu trest smrti vykonán, se nezakládá na pravdě, ze zpráv o zemi původu, doložených do spisu plyne pravý opak, žalovaný je nevzal v potaz jako podklady pro rozhodnutí, ačkoliv vyvrací jeho domněnky o situaci konvertitů v Íránu. Žalobce uvedl, že ačkoli íránská ústava i přes značné restriktce (vyloučeno je např. šíření vlastní víry či vydávání křesťanské literatury) připouští křesťanskou víru, není za žádných okolností možné z islámu konvertovat ke křesťanství. Konverze je trestným činem, za který hrozí trest odnětí svobody na pět a více let či dokonce trest smrti. Konvertité tak čelí neustálé perzekuci ze strany veřejné moci. V případě praktikování své víry se musí skrývat a tvoří tak sdružení již výše uvedených domácích kostelů, které jsou ale systematicky vyhledávány a likvidovány, čímž Írán porušuje práva dle čl. 18 Všeobecné deklarace lidských práv (dále jen „Deklarace“) a čl. 18 Paktu a občanských a politických právech (dále jen „Pakt“). Nevládní organizace Open Doors ve své zprávě Open Doors Watch List 2020 (uvedl webový odkaz) zařadila Írán mezi státy, kde hrozí „extrémní perzekuce“, která má za následek systematickou diskriminaci konvertitů, široký zákaz praktikování víry a v neposlední řadě neustálý strach ze svévolného zatčení. Uvedl, že k potlačování náboženských svobod dochází od íránské islámské revoluce (1979), situace se zhoršuje od roku 2005. Organizace LANDINFO ve své zprávě o íránských konvertitech uvádí, že íránské autority vnímají organizaci domácích kostelů jako politický zločin, konvertité jsou často zatýkáni právě na základě nařčení

z ohrožování národní bezpečnosti. Odpadlictví od víry není trestným činem dle trestního zákoníku, ale dle náboženského práva šaría, za jehož spáchání dle tohoto práva hrozí trest smrti pro muže a doživotní vězení pro ženu. V roce 2019 bylo vykonáno nejméně 211 poprav, z toho 12 veřejně. Přestože tedy došlo k poklesu vykonaných poprav (a to vzhledem k přijetí zákona, který omezil ukládání trestů smrti za drogové zločiny), tresty smrti jsou stále nejen ukládány, ale i vykonávány. Uvedl, že zpráva Amnesty International, informující o trestech smrti a popravách za rok 2018, řadí Írán na druhé místo v počtu uložených trestů smrti, přičemž celá třetina celosvětově vykonaných trestů smrti je vykonána právě Íránem. Celkově bylo v Íránu dle Amnesty International vykonáno více jak 258 poprav, z toho 18 bylo vykonáno za zločin nepřátelství vůči Bohu (moharebeh) a 6 za politické zločiny (kam dle výše uvedeného může spadat i konverze). Dále zpráva Rady pro lidská práva uvádí, že i v roce 2019 docházelo ke svévolnému zatýkání příslušníků náboženských menšin, načež byli drženi ve vazbě pro jejich poklidné hájení práv. Uvedené informace dle žalobce tvrzení žalovaného naprosto vyvrací. Navíc i žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že konverze jsou vyhodnocovány také jako trestný čin proti národní bezpečnosti, za nějž je možné trest smrti také uložit.

31. (23) Aplikování subjektivních domněnek žalovaného. Žalovaný rovněž oproti výpovědi žalobce staví své představy o tom, jak by se popisovaná situace měla dle něj „správně“ vyvíjet a jak by se zúčastněné osoby měly „správně“ chovat. Příkladem uvedl domněnku žalovaného, že v modlitebně zasahovalo „elitní komando“. Žalobce nic takového netvrdil, pouze uvedl, že se dle jeho mínění jednalo o členy pasdaran, tedy revolučních gard. Z veřejně dostupných zdrojů je přitom známo, že iránské revoluční gardy se dělí na několik skupin, a kromě skutečně elitních sil „quds“, které provádějí zahraniční operace, zahrnují i velmi početnou skupinu „basídž“, což je polovojenská dobrovolnická jednotka, popisovaná jako „volně sdružená skupina organizací“ zahrnující „mnoho skupin kontrolovaných místními duchovními“. Basídžové mají na starost potlačování vnitřních bezpečnostních hrozeb, politických shromáždění apod. Zprávy o zemi původu založené ve spise hovoří o tom, že domácí církve a jejich příslušníci jsou vnímáni jako politická vnitřní bezpečnostní hrozba, proto se jeví jako logické, že proti nim zasahují právě basídžové. Veškeré domněnky žalovaného, které nejsou opřeny o podklady založené ve spisovém materiálu, jsou nepřezkoumatelné a jejich užití k zamítnutí žádosti odporuje výše citované judikatuře soudů, dle které nelze tvrzení žadatele označit za nevěrohodné jen proto, že si lze představit i jiný průběh popisovaných událostí. Uvedené svědčí o zaujatosti žalovaného vůči žalobci. Zástupci žalobce je z jeho praxe známo, že drtivá většina žádostí o mezinárodní ochranu podaných v ČR občany Íránu je zamítnuta právě s odkazem na jejich údajnou nevěrohodnost, což podporuje úvahy o systémové zaujatosti žalovaného vůči žadatelům z Íránu a absenci individuálního posouzení jejich žádostí.
32. (24) Snaha o zdiskreditování žalobce poukazováním na jeho původní úmysl, cestovat do Velké Británie. Žalobce namítl, že skutečnost, že původně směřoval do Velké Británie, není jakkoliv relevantní k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud by jeho cílem byla pouze cesta do Velké Británie, měl již bezpočet příležitostí tam odjet. Místo toho žije a pracuje v České republice a setrvává zde v azylové proceduře. Stejně tak skutečnost, že přicestoval s falešným pasem, není pro jeho azylové řízení jakkoliv relevantní.
33. (25) Konstrukce nevěrohodnosti výpovědi žalobce na základě pořízení nahrávek a snaze

využít práva nahlížet do spisu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zneužívá práva, jež zmocněnkyně žalobce využila a nahrávala průběh prvního a druhého doplňujícího pohovoru. Ačkoliv se jedná o právo zaručené právní úpravou, žalovaný obrací tento postup proti žalobci, když se snaží podsunout myšlenku, že nahrávky pohovorů měly být využity k tomu, aby se podle nich žalobce naučil azylový příběh. Dle něj je nepřijatelné, aby žalovaný obrátil právo žalobce nahlížet do spisu proti němu.

B) Procesní pochybení žalovaného

34. Žalobce namítá nezákonný postup ze strany žalovaného při ustanovení tlumočníka. Uvedl, že s ním byly v rámci řízení provedeny tři pohovory. První pohovor byl proveden za přítomnosti tlumočníka perského jazyka, pana R. M.. Dva doplňující pohovory byly provedeny za přítomnosti tlumočníka perského jazyka, pana D. K., který není zapsán v seznamu soudních tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti pro jazyk perský. Dle žalobce se jedná o hrubé procesní pochybení žalovaného, které mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Uvedl, že podmínky pro výkon tlumočnické činnosti před orgány veřejné moci upravuje zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Tlumočnickou činnost mohou vykonávat pouze tlumočníci zapsaní do seznamu tlumočnicků, přičemž osoby do tohoto seznamu nezapsané mohou být v řízení před orgány veřejné moci ustanoveny tlumočníky jen výjimečně za podmínek stanovených v § 24 citovaného zákona. Žalovaný přitom nezkoumal naplnění předpokladů pro využití některého z důvodů obsažených v § 24 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících a opakovaně ustanovil tlumočnickem osobu nezapsanou do seznamu, aniž by proto byly splněny podmínky.
35. Žalobce doplnil, že tlumočník pan D. K. pochází z Afgánistánu, mluví afghánskou perštinou (darí), která se do jisté míry liší od íránské perštiny (farsí), kterou mluví žalobce. S odkazem na protokoly z pohovoru i obě nahrávky pohovoru, žalobce poukázal na to, že mezi ním a tlumočnickem docházelo k řadě nedorozumění, což žalovaný odmítá připustit. Pokud totiž žalovaný dovozuje nevěrohodnost celé jeho výpovědi na základě určitých dílčích rozporů či nesrovnalostí, a to v situaci, kdy sám v rozporu se zákonem ustanovil tlumočnickem osobu, která k tomu nesplňuje podmínky, mohou vzniknout minimálně pochybnosti ohledně toho, zda tyto rozpory nelze přičítat právě i tlumočnickovi. Žalobce odkázal i na zprávu veřejného ochránce práv ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 4861/2018/VOP/BZ, v níž dospěl k závěru, že žalovaný pochybil, pokud v řízeních ve věci mezinárodní ochrany opakovaně ustanovil tlumočnickem osobu, která není zapsána do seznamu tlumočnicků, aniž by řádně posoudil splnění podmínek podle § 24 zákona o znalcích a tlumočnících. Žalobce je přesvědčen, že s ohledem na toto procesní pochybení žalovaného, nemůže obstát jeho závěr o celkové nevěrohodnosti jeho výpovědi.
36. Další pochybení žalovaného žalobce spatřuje v tom, že mu odepřel nahlédnout do spisového materiálu, aniž by vydal usnesení dle § 38 odst. 5 správního řádu, a dále odmítl přijmout jeho podání, včetně stížnosti na nezákonný postup, a dokonce fyzicky odpíral substituovanému zástupci přístup ke správnímu orgánu tím, že vydal pokyn pracovníkům soukromé bezpečnostní agentury k tomu, aby jej na pracoviště správního orgánu v jeho úředních hodinách nepouštěli.
37. Žalobce dále popsal svůj postup ve věci žádosti nahlížení do spisu. Uvedl, že dne 5. 3. 2020 doručila jeho zmocněná zástupkyně žalovanému žádost o nahlížení do spisu

v předmětné věci na středu 11. 3. 2020 od 11:00 na letišti (neboť ve středu poskytovala pravidelně v přijímacím středisku na letišti právní poradenství), současně žádala o informaci, kde se spis nachází, pokud není na pracovišti OAMP MV na letišti. Protože nedostala odpověď, ověřovala možnost nahlížení telefonicky dne 10. 3. 2020 s tím, že má vyčkat na písemnou odpověď, k čemuž nedošlo. Správní orgán přitom nevydal v souladu s § 38 odst. 5 správního řádu usnesení, kde by sdělil důvody odepření výkonu tohoto práva. Teprve dne 15. 5. 2020 byla jeho zástupkyni doručena odpověď na žádost o nahlížení do spisu s tím, že spisový materiál bude připraven k nahlížení dne 17. 6. 2020 v 10:00 hod v Pobytovém středisku v Kostelci nad Orlicí. Současně jí bylo zasláno vyrozumění o konání doplňujícího pohovoru ve věci na den 16. 6. 2020. Zmocněná zástupkyně zaslala žalovanému druhou žádost o nahlížení do spisu s termínem náhledu do spisu ve čtvrtek dne 28. 5. 2020 v 10:00, neboť ve čtvrtek jezdí pracovníci Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s. (dále také jen „OPU“) pravidelně do pobytového střediska v poskytovat poradenství žadatelům o mezinárodní ochranu. Na tuto žádost žalovaný nereagoval, proto zástupkyně dne 27. 5. 2020 telefonicky zjišťovala, zda bude nahlížení do spisu umožněno. Bylo jí sděleno, že pokud nepřišla písemná reakce, nemá s nahlížením počítat. Proto substitučně zmocnila další zaměstnankyni OPU k náhledu do spisu v požadovaný den 28. 5. 2020, kdy se takto substitučně zmocněná zástupkyně OPU se substituční plnou mocí dostavila na pracoviště OAMP MV v a požádala o nahlížení do spisu. To jí nebylo umožněno, žalovaný ani v tomto případě nevydal usnesení dle § 38 odst. 5 správního řádu. Dopisem ze dne 2. 6. 2020 oznámila zmocněná zástupkyně žalovanému, že se dne 4. 6. 2020 v 11:45 dostaví jí substituovaný zaměstnanec OPU k nahlížení do spisu na pracoviště OAMP v Pobytovém středisku. V reakci na to jí bylo dne 3. 6. 2020 zasláno ze strany OAMP MV sdělení, že se žádosti o nahlédnutí do spisu dne 4. 6. 2020 nevyhovuje, že nedošlo k naplnění dikce § 38 odst. správního řádu a usnesení vydáno nebude.

38. Dále žalobce uvedl, že substituovaný zaměstnanec OPU Mgr. P. B. se přesto dne 4. 6. 2020 dostavil na pracoviště OAMP v Pobytovém středisku a opětovně se neúspěšně pokusil nahlédnout do spisu. Popsal incident s pracovníkem žalovaného, který substituovanému zástupci odmítl vydat protokol o ústní žádosti o nahlížení do spisu a odmítl od něho převzít stížnost. Zaměstnanec OPU nechal tedy stížnost na místě a následně ji ještě poslal poštou. Usnesení ve věci neumožnění nahlížení do spisu nebylo opět vydáno.
39. Žalobce se následně zásahovou žalobou domáhal, aby Městský soud v Praze konstatoval, že postup žalovaného, který mu neumožnil nahlédnout do spisu, nevydal usnesení dle § 38 odst. 5 správního řádu, odepřel sepsání protokolu o ústním podání a odepřel přijmout stížnost, je nezákonným zásahem do práv žalobce. Usnesením ze dne 2. 7. 2020, čj. 6 A 67/2020-27, Městský soud v Praze zásahovou žalobu odmítl. Deklaroval, že postup žalovaného byl nezákonný, nejedná se o nezákonný zásah, nýbrž o vadu řízení, kterou lze namítat v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Žalobce má za to, že neumožněním nahlédnutí do spisu a tím i nemožnost se na pohovor řádně připravit, bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a byla způsobena nezhojitelná vada řízení. Nahlížení do spisu mu bylo nakonec umožněno, ale až v den, kdy pohovor probíhal, kdy se již na základě obsahu spisu nemohli s jeho zástupkyní na pohovor nijak připravit. Dne 6. 10. 2020, kdy probíhal druhý doplňující pohovor, zmocněná zástupkyně opět požádala o nahlížení do spisu, což jí nebylo umožněno a k jejímu dotazu nebylo ani odpovězeno, kde se spis nachází. Usnesení o odepření práva nahlížet do spisu vydáno nebylo.

40. Žalobce je přesvědčen, že spisový materiál, včetně nahrávek, obsahuje veškeré potřebné informace a důkazy, které dokládají, že je uprchlíkem a naplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože má odvodněný strach z pronásledování z náboženských důvodů a dále naplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, protože mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy. Pokud soud shledá, že napadené rozhodnutí je nezákonné a žalobce splňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany, lze samotným soudem rozhodnout přímo o udělení mezinárodní ochrany, tak jak to učinil např. Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 16. 9. 2020, čj. 4 Az 8/2019-79.
41. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a žalobci udělil azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně aby věc vrátil zpátky žalovanému k novému projednání.

III. Vyjádření žalovaného

42. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní výpovědi žalobce a na odůvodnění napadeného rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že po vyhodnocení veškerých výpovědí žalobce dospěl k závěru, že jsou natolik vnitřně rozporné, že je označil za nevěrohodné.
43. K žalobním námitkám žalovaný zmínil několik příkladů rozporů ve výpovědích žalobce.
44. Uvedl, že například střelbu/výstřel, který měl padnout poté, co žalobce utekl z razie provedené jednotkami SPEE v domácím kostele, kde se účastnil křesťanských bohoslužeb, žalobce při pohovoru ze dne 3. 3. 2020 popsal takto: „Pokračovalo to až k poslední neděli, která byla bohoslužba, kdy jsme zjistili, že na nás zaútočili pastaráni a chtěli nás zatknout. Museli jsme překonat dvůr mezi budovami. Já jsem šel do baráku v sousedství, pastaráni začali střílet, ale to už jsem byl daleko.“ Oproti tomu v prvním doplňujícím pohovoru ze dne 16. 6. 2020 žalobce jakoukoli střelbu popřel, to se následně snažil vysvětlit chybou v překladu, což je dle žalovaného (viz níže) absurdní. Uvedl, že žalobce se snažil údajné nedorozumění vysvětlit na základě slova, které má dva možné významy (razie a střelba). Tím však dle žalovaného svou výpověď zatížil značnou nelogičností. Na straně 8 prvního doplňujícího pohovoru žalobce odpověděl: „Já jsem byl na útěku, já žádnou střelbu neslyšel, a jestli mě někdo pronásledoval, to také nevím.“ Žalovaný připustil, že při překladech může dojít k nesrovnalostem. Vysvětlení žalobce by ale dle něj znamenalo, že odpovídal: „já žádnou razii neslyšel“. Další výpověď žalobce na stejném místě pak zní: „Uváděl jsem, že se jednalo o razii, to se stalo, samozřejmě na nás mířili zbraněmi, musel jsem poslouchat příkazy, při tom mém útěku nedošlo ke střelbě, kdyby došlo, tak bych to asi slyšel. Asi kdyby mě následovali, tak by mě znovu zadrželi.“ Žalovaný uvedl, že pokud by vzal v potaz vysvětlení žalobce, tedy že při překladu docházelo k záměně slova razie a střelba, pak by žalobce de facto řekl, že „při mém útěku nedošlo k razii, kdyby došlo, tak bych to asi slyšel“. Stejná situace pokračuje na straně 9 prvního doplňujícího pohovoru: „Kdyby došlo v průběhu k nějaké střelbě, určitě bych to slyšel, ale nedošlo, jestli mě při útěku pronásledoval nějaký policajt, nebo ne, to nevím.“ Žalobce tedy podle jeho vysvětlení vypověděl, že „kdyby došlo v průběhu k nějaké razii, určitě bych to slyšel“. Dle žalovaného byl již druhý doplňující pohovor ze dne 6. 10. 2020 ze strany žalobce ohledně střelby detailní a dobře promyšlený. Žalovaný tak na základě výpovědí žalobce a jeho snahy o pozdější nápravu rozporů v jeho jednotlivých tvrzeních zastává názor, že žalobce svými výpověďmi účelově manipuluje a správnímu orgánu nevyhovává pravdu.

45. Další nesrovnalostí jsou dle žalovaného okolnosti ohledně zadržení blíže nespecifikované skupiny 16 osob. Rozpory jsou jednak v osudu těchto lidí, tak i v době, kdy k jejich zadržení mělo dojít. Žalobce v poskytnutí údajů ze dne 3. 3. 2020 uvedl: „Před námi sebrali 16 lidí a někteří dostali trest smrti a někteří jsou i ještě ve vězení. A vím, že toto čeká i mne, protože nikdo nesmí konvertovat z islámu k jinému náboženství, jinak se to trestá smrtí.“ Žalovaný v prvním doplňujícím pohovoru ze dne 16. 6. 2020 žalobce konfrontoval s informací, že za posledních 10 let nebyl trest smrti v Íránu kvůli konverzi vykonán. Žalobce proto okamžitě svou výpověď na místě změnil (str. 2 uvedeného pohovoru): „Já jsem uváděl, že si myslím, že možná dostali trest smrti. Protože většinou když někdo konvertuje k jinému náboženství, dostane trest smrti.“ Žalovaný ani v tomto místě nepovažuje vysvětlení žalobce za adekvátní. Pokud šlo totiž pouze o domněnky, které (jak žalobce dále v doplňujícím pohovoru uvedl), vyvstávaly z historických a všeobecných informací, nerozumí žalovaný tomu, proč do protokolu o pohovoru žalobce uvedl, že „někteří dostali trest smrti a někteří jsou i ještě ve vězení“. Z tohoto tvrzení podle názoru žalovaného nevyplývá, že se jednalo o pouhou domněnku žalobce, který navíc naprosto jasně vymezuje, že určitá část byla popravena, zatímco jiná část zatčených je ještě ve vězení. Právě tato specifikace, tedy, že někteří dostali trest smrti, jiní jsou ještě ve vězení, je podle žalovaného jasným indikátorem toho, že původní verzi žalobce bylo drammatizovat okolnosti a osudy oné skupiny 16 lidí, nicméně při doplňujících otázkách správního orgánu žalobce velmi pružně svou výpověď podle potřeby pozměnil.
46. Další vadou ve výpovědi žalobce je dle žalovaného i časové období, ve kterém mělo k zatčení 16 osob dojít. Na otázku správního orgánu, kdy k tomuto zatčení došlo, vypověděl žalobce v pohovoru ze dne 3. 3. 2020 (strana 3), že to bylo „dva měsíce přede mnou“. V doplňujícím pohovoru ze dne 16. 6. 2020 dochází k nesrovnalosti (strana 3), kdy žalobce na otázku žalovaného, kdy k zadržení 16 lidí došlo, odpověděl: „V neděli 16. 2. 2020. To je datum, kdy jsem já byl zadržen taky, byl jsem mezi těmi lidmi a dva utekli.“ Žalovaný uvedl, že žalobce na tomto místě míchá dohromady údajnou razii, které byl přítomen, s razií proti 16 lidem. Na další konkrétní otázku žalobce odpověděl: „Ptali se mně, jestli před tím, co byla ta razie na nás, byly podobné razie, tak jsem řekl, že před několika dny byla zatčena další skupina, v počtu 16 lidí, ale tito lidé přímo s námi neměli nic společného, a ten den, co byla ta razie na nás, bylo nás hodně, zhruba 28 lidí, nepočítal jsem, a dva z nich, já a ještě jeden jsme utekli.“ Nyní žalobce zasazuje zatčení 16 osob „několik dní“ před razií, které byl údajně přítomen, původně žalobce uváděl, že to nebylo „několik dní“, nýbrž „dva měsíce přede mnou“. Na otázku, zda může žalobce vysvětlit tento rozpor, poskytl žalobce jednu z mnoha vágních formulací (viz výše). Žalovaný proto ani v tomto bodě nepovažuje vysvětlení žalobce za adekvátní. Žalobce totiž postupně nabídl hned tři verze toho, kdy k údajnému zadržení 16 osob došlo: dva měsíce před údajným zátahem na shromáždění, kterého se žalobce účastnil, ve stejný den, nebo několik dní předem.
47. Nesrovnalostí, které se ve výpovědích žalobce objevují je daleko více, žalovaný k jejich detailnímu výčtu a popisu, odkázal na znění napadeného rozhodnutí. Rozpory se mimo jiného týkají doby, kdy žalobce přijal křesťanství za své náboženství; sledování jeho domu v zemi původu; místa, kde se žalobce ukrýval po útěku z údajné razie (v domě - pod širým nebem); vztahů mezi žalobcem a osobami z parku (náhodní lidé - dlouholetí známí), které měly hovořit o křesťanství (což se údajně dělo veřejně v zemi, kde je to trestné); časového období, kdy žalobce navštěvoval tajný kostel a taktéž podobu jeho

interiéru; opožděné konkretizace některých věcí poté, co původní odpověď byla velmi obecná a dalších.

48. Žalovaný s odkazem na napadené rozhodnutí a správní spis dále uvedl, že k některým nesrovnalostem přispívali i samotní zmocněnci/zaměstnanci OPU, a to vzájemným popíráním výroků mezi žalobcem a jeho zmocněnkyní. Jako příklad zmínil situaci, kdy žalobce na straně 2 prvního doplňujícího pohovoru ze dne 16. 6. 2020 uvedl, že se na něj asi před 40 dny před konáním prvního doplňujícího pohovoru někdo ptal v práci. „Jak jsem uváděl, jednalo se neuniformované osoby, nepředstavili se, tuším, že by mohlo jít o policisty, ptali se na mě, časově to bylo cirká před čtyřiceti dny.“ Zmocněnkyně žalobce následně při možnosti vyjádřit se k obsahu pohovoru uvedla, že žalobce neuvedl údaj 40 dnů, nýbrž jen 4 dny. K tomu žalobce žádnou námitku po přetlumočení neměl. Při druhém doplňujícím pohovoru naopak žalobce již námitku měl, protože s údajem 4 dnů nesouhlasil. Uvedl: „Pokud je tam uvedeno 4 dny, je to nějaká chyba, to jsem neuváděl 4 dny, ani teď nejsem schopen uvést, jestli to bylo přesně 30 nebo 40 dní, nebo měsíc, to přesně nevím.“ Žalovaný poukázal na to, že rozporů ohledně údajného vyptávání se nějakých osob po žalobci v jeho zaměstnání je více, např. kdy k tomu došlo, či jakým způsobem se žalobce o tom dozvěděl (viz porovnání obou doplňujících pohovorů).
49. Žalovaný zmínil i incident ze dne 4. 6. 2020 na pracovišti OAMP MV ČR Kostelec nad Orlicí, (odkázal na správní spis - strana 78 oboustranně). Uvedl, že zmocněný pracovník OPU Mgr. P. B. se i přes opakované upozornění, že v daném místě na pracovišti OAMP v tu dobu nesmí být (z důvodu restriktivního režimu spojeného s onemocněním COVID 19), dožadoval nahlížení do spisu, který v tu dobu ani v daném pobytovém středisku nebyl. Jeho neadekvátní chování bylo ukončeno až po jeho vyvedení ostrahou z objektu. Žalovaný posléze obdržel od zástupce žalobce stížnost. Ve světle podané stížnosti je dle žalovaného zarážející, že se pan Mgr. B. dne 11. 6. 2020 dostavil na pracoviště v , kde se za své nepřístojné chování osobně omluvil (strana 142 správního spisu).
50. Dle názoru žalovaného žalobce nedokázal udržet konzistentnost svých výpovědí, které se v mnohém rozcházejí i v okolnostech naprosto klíčových. Uvedl, že při porovnání jednotlivých pohovorů je zřejmá snaha žalobce zpětně vše „dovysvětlit“ a obhájit nesrovnalosti pomocí apologetických taktik. Žalobce doplňoval detaily zpětně poté, co poskytl původně nejasné odpovědi a na konfrontující otázku žalovaného ohledně nesrovnalostí v jeho výpovědích předložil vágní a jádru otázky se vyhýbající vysvětlení. To je dle žalovaného patrné i v některých pasážích žaloby. Tyto snahy žalobce často končí neúspěšně, protože jeho výpověď končí buď absurdním scénářem (viz údajná záměna slova razie/střelba), nebo žalobce kličkuje a nevysvětlí prakticky nic (viz údajný trest smrti pro část z 16 zatčených lidí a vězení pro zbytek, nebo časový údaj, kdy k onomu zatčení mělo dojít).
51. Žalovaný rovněž konstatoval, že souběžně se správním řízením bylo vedeno i soudní řízení ohledně namítaného zkrácení žalobcových práv žalovaným, které žalobce spatřoval v tom, že datum nahlížení do spisu bylo stanoveno až na den konání doplňujícího pohovoru. Žaloba byla odmítnuta jako nepřípustná (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2020, čj. 6 A 67/2020-27) a následná kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta (viz rozsudek ze dne 23. 3. 2021, čj. 8 Azs 110/2020-58). Důvodem odmítnutí a zamítnutí žaloby/kasační stížnosti bylo konstatování soudů, že možný nezákonný postup žalovaného má žalobce možnost uplatnit v žalobě proti samotnému rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Žalovaný

však nesouhlasí se žalobcem v tom, že mu (resp. jeho zástupkyni) cíleně a účelově odmítal nahlédnout do spisu. Žalovaný pro obsah veškeré komunikace mezi zaměstnanci OPU a pracovníky OAMP MV ČR ohledně nahlížení do spisu odkázal na správní spis. Uvedl, že Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku čj. 8 Azs 110/2020-58 konstatoval (odst. 20 rozsudku), že „odepření nahlédnutí do spisu v dané fázi řízení tedy může významnou měrou ovlivnit obsah jednoho z důležitých podkladů, z něhož správní orgán při posouzení žádosti o mezinárodní ochranu obvykle vychází.“ Na stejném místě poté „jistě by nebylo akceptovatelné, pokud by správní orgán (bez příslušného zákonného podkladu) účelově odpíral účastníkům možnost nahlédnout do spisu, a to např. právě před provedením doplňujícího pohovoru, aby mohl posléze „neznalost“ spisu ze strany žadatele či jeho zástupce „využít“ a poukazovat na rozpory ve výpovědi v pohovoru úvodním a doplňujícím.“ K výše uvedenému žalovaný zopakoval, že žalobci/jeho zmocněnkyni účelově neodpíral jejich právo nahlížet do spisu, uvedené ponechal na posouzení Krajským soudem v Hradci Králové. Dle jeho názoru žalobce v žádném případě „neutrpěl“ tím, že úvodní pohovor před konáním doplňujícího pohovoru nekonzultoval a neprostudoval se svou zástupkyní. Žalovaný totiž žalobci poskytl čas a prostor k tomu, aby jakékoli rozpory správnímu orgánu vysvětlil a obhájil. Za své pochybení by žalovaný spatřoval situaci, kdy by rozpory v jednotlivých pohovorech s žalobcem nekonzultoval a neupozornil jej na ně a místo toho by je pouze sám žalovaný vypsal do rozhodnutí a následně je použil jako obhajobu toho, že výpovědi žalobce označuje za nevěrohodné (zkrátka v situaci, kdy by žalobci nebyla dána možnost rozpory vysvětlit). Takové pochybení však žalovaný v žádném případě neučinil. Naopak žalobce s jednotlivými rozpory seznámil, upozornil jej na ně (včetně znění jeho předchozích výpovědí) a nechal mu čas na to, aby věci uvedl na pravou míru. To se však žalobci nepodařilo, mnohé rozpory nebyl s to vysvětlit. Žalovaný proto zastává názor, že žalobce nebyl nijak na svých právech zkrácen a datum konání nahlížení do spisu nemělo pro žalobce žádný negativní důsledek. Žalovaný žalobce se všemi rozpory mezi jeho výpověďmi seznámil a v průběhu pohovorů jej na ně upozorňoval, včetně zopakování jeho předchozích výpovědí.

52. Skutečnost, že žalobce některé rozpory nebyl schopen vysvětlit, nemůže být podle názoru žalovaného dáváno za vinu tomu, že žalobce neměl čas se před konáním prvního doplňujícího pohovoru detailně seznámit s jeho vlastním popsáním azylového příběhu. Z reakcí žalobce na nesrovnalosti v jeho výpovědích je patrné, že „finální verzi vysvětlení“ neposkytuje hned napoprvé (např. než žalobce přišel s vysvětlením záměny slova raze/střelba, celkem třikrát předtím trval na tom, že „střelbu/razii neslyšel“). Tato zdlouhavá cesta k jednoduchému popsání skutečného skutkového stavu utvrzuje žalovaného v názoru o nevěrohodnosti žalobce.

53. Navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

IV. Replika žalobce

54. K vyjádření žalovaného ohledně rozporů v jeho výpovědích žalobce upozornil, že konzistentně uváděl, že střelbu slyšel. Setrval na svém názoru, že žalovaný postupoval nezákonným způsobem při ustanovování tlumočnicka, který není ze seznamu soudních tlumočnicků, což mohlo mít za důsledek i opakovaná nedorozumění, k nimž během pohovorů docházelo. Uvedl, že z nahrávek pohovorů, které jsou součástí spisového materiálu, lze jednoznačně ověřit, zda žalobce střelbu popíral či nikoli. Rovněž výtky

týkající se zadržení další skupiny konvertitů je dle něj uměle vytvořená. Žalovaný žalobci vytýká, že míchá dohromady zadržení skupiny 16 osob a razii na domácí kostel, jíž byl přítomen. Přitom je patrné, že se jedná o nedorozumění a místo toho, aby se pohovoristka snažila svými otázkami přispět k vysvětlení situace, postupovala opačně. Žalobce vypověděl, že před tím, než byla provedena razie na jejich kostel, byla rovněž zadržena jiná skupina 16 osob. Vznik nedorozumění mezi zmocněnkyní a žalobcem, týkající se toho, zda se na něj někdo ptal v práci před 40 nebo 4 dny již byla vysvětlena v žalobě.

55. K otázce konverze ke křesťanství a výkonu trestu smrti žalobce označil za nepřipustné tvrzení žalovaného, že za posledních 10 let nebyl v Íránu vykonán z důvodu konverze trest smrti. Uvedl, že konvertité jsou v Íránu odsuzováni a popravováni za konverzi, ačkoliv formálně se může jednat o odsouzení za politický zločin. Žalovaný posuzuje situaci v autoritářském režimu optikou fungování demokratické země, bez toho aniž by byl schopen vnímat, že v Íránu je situace naprosto odlišná. Uvedl, že v Íránu není možné konvertovat k jinému náboženství, pokud se někdo narodí muslimským rodičům, ani se stát ateistou. Trest smrti je stále častěji používán, jako prostředek politické represe proti demonstrantům, disidentům a členům menšin. Desítky lidí byly obviněny z „nepřátelství proti Bohu“ a „šíření korupce na zemi“, přičemž za tyto trestné činy jsou ukládány tresty smrti. Zpráva organizace League for the Defence of Human Rights in Iran připomíná, že Írán se trvale umísťuje na druhé pozici, hned za Čínou v počtu poprav na světě.
56. Žalobce poukázal na systémovou podjatost žalovaného vůči žadatelům o mezinárodní ochranu z Íránu. Na základě citované statistiky uzavřel, že za posledních deset let bylo vydáno 113 rozhodnutí týkajících se žádostí o mezinárodní ochranu žadatelů z Íránu. Pouze 2 osobám byl udělen azyl a 3 osobám byla udělena doplňková ochrana. Úspěšnost žadatelů z Íránu je 2,26% v případě udělení azylu a 3,39% v případě udělení doplňkové ochrany. V posledních 6 letech, ačkoliv lze sledovat nárůst počtu žadatelů o mezinárodní ochranu z Íránu, nebyla udělena mezinárodní ochrana nikomu. Všichni žadatelé a žadatelky byli žalovaným označeni za nedůvěryhodné osoby a s tímto argumentem jim mezinárodní ochrana udělena nebyla.
57. Žalobce, resp. zástupce žalobce, se dále vyjádřil k tvrzení žalovaného o neoprávněném přístupu zaměstnance OPU na pracoviště OAMP dne 4. 6. 2020. Popřel, že by byl z pracoviště vyveden, odešel sám. Rovněž není pravdou, že se za své jednání omluvil a že uznal své pochybení. Mgr. P. B. pouze učinil smířlivé lidské gesto vzhledem k zaměstnancům na pracovišti OAMP ve snaze zlepšit vzájemné vztahy, na stížnosti však trvá.
58. Žalobce se ohradil proti závěru žalovaného, že žádost o mezinárodní ochranu podal účelově s cílem legalizovat si zde pobyt. Uvedl, že pochází z dobrých poměrů, žil se svou ženou a dvěma dětmi, byl finančně s rodinou dobře zabezpečen, měl dobré zaměstnání, kde zastával vedoucí pozici, byt v Teheránu. Neměl žádnou ekonomickou motivaci k tomu, aby se chtěl usídlit v Evropě. Setrval na obsahu podané žaloby a žalobním petitu.
59. Součástí repliky je i vlastní vyjádření Mgr. P. B. k incidentu na pracoviště OAMP dne 4. 6. 2020 (popsaného již v žalobě).

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

60. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek ve smyslu §

75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. za výslovného souhlasu žalobce i žalovaného. Žalobu důvodnou neshledal.

61. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

A. Skutkový stav věci

62. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalobce dne 27. 2. 2020 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, dne 3. 3. 2020 poskytl údaje ke své žádosti a byl s ním proveden pohovor. V žádosti uvedl, že je perské národnosti, křesťanského vyznání, ke kterému konvertoval před 8 měsíci, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí. Je ženatý, má dvě děti. Naposledy ve vlasti bydlel v Teheránu. Uvedl, že „asi před deseti dny na jejich domácí službu zaútočili pásdáráni. Tři dny pobýval v autě. Následně se spojil se svou sestrou, která mu řekla, že má jet autobusem na hranice s Tureckem, že má pro něho zařízený přechod hranic. Z teheránského autobusového nádraží jel linkovým autobusem do města Choj, pokračoval dodávkou s dalšími 7 lidmi k hraničnímu přechodu Rází. Chtěli je vzít do Turecka s jejich iránskými pasy. Žalobce dostal strach, že by o něm věděli, tak se vrátil do vesnice, kde zůstal do večera. Večer přijel nákladňák s dalšími 20 lidmi. Jeli přes hory, až se dostali na hranice. Přes díru v hraničním plotě se dostali na druhou stranu, kde na ně čekali Turci, kteří je ubytovali v malé vesnici. Žalobce a jednoho pána vzali do města Van, pak ho samotného posadili do autobusu a jel přímo do Istanbulu, kde ho vyzvedli a ubytovali. Sestra o tom věděla, přiletěla za ním manželka s dětmi, bydlely v hotelu a navštěvovaly ho. Protože mu bylo řečeno, že Turecko spolupracuje s Íránem, jistý pan H. rozhodl o tom, že pojede do Anglie přes Prahu. Nesouhlasil s tím, chtěl letět přímo, jeho cílovou zemí byla Anglie. Na letišti mu sebral iránský pas a dal mu německý pas. Dne 27. 2. 2020 odletěl z Istanbulu do Prahy. Neměl v úmyslu zde zůstat, uvedl, že pokud dostane nějaké papíry, sám se dostane do Anglie.“ K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že když útočili na jejich domácí bohoslužbu a sebrali je a chtěli je vzít do autobusu, žalobce a ještě jeden kluk utekli. Schoval se v polorozbořeném baráku. Druhý den volal manželce, která mu řekla, že už tam byli, sebrali mu notebook, harddisk a vše co měl doma. Zůstal schovaný v autě a věděl, že musí Írán opustit. Uvedl, že před nimi zatkli 16 lidí, někteří dostali trest smrti a někteří jsou ještě ve vězení. To čeká i jeho, protože nikdo nesmí konvertovat z islámu k jinému náboženství, jinak se to trestá smrtí.

63. Dne 3. 3. 2020 proběhl první pohovor s žalobcem za účasti tlumočnicka jazyka perského zapsaného v seznamu tlumočnicků. Dne 16. 6. 2020 a 6. 10. 2020 se konaly doplňující pohovory za účasti tlumočnicka jazyka perského nezapsaného v seznamu tlumočnicků.

64. Krajský soud na tomto místě konstatuje, že napadené rozhodnutí je značně obsáhlé (34 stran). Obsahuje podrobný přepis všech tří pohovorů provedených se žalobcem [tj. dne 3. 3. 2020, 16. 6. 2020 a 6. 10. 2020 (viz strany 3 – 14 napadeného rozhodnutí)], během nichž žalobce popsal své obavy z pronásledování z náboženských důvodů. Uvedl, že konvertoval ke křesťanství a hrozí mu za to v zemi původu uložení trestu smrti. K dotazům žalovaného popsal, kdy a jak měl konvertovat ke křesťanství, jaké osoby ho přivedly k víře, kde a jak často svou víru vykonával, samotnou razii v domácím kostele, kdo na ně zaútočil, způsob, jak se mu podařilo utéct, kde se skrýval, jak vycestoval z vlasti, kdy a jak mu pomohla jeho sestra, jak probíhala domovní prohlídka, kdy za ním přiletěla do Istanbulu manželka a další. Krajský soud na uvedený popis vzhledem k jeho

obsáhlosti odkazuje. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobce (citované na straně 14-15 napadeného rozhodnutí); doplnění podkladů ze strany žalobce - písemné podání s odkazem na webové zprávy a články, které mají dokládat masivní porušování základních lidských práv a náboženské svobody v Íránu (čl. 36-38 správního spisu), které jsou citovány rovněž v žalobě, vyjádření žalobce ze dne 2. 2. 2021 k podkladům pro rozhodnutí a doplnění podkladů do spisu (čl. 183 správního spisu); písemné žádosti žalobce o nahlédnutí do spisu s odpovědí žalovaného (viz popis výše); úřední záznam ohledně incidentu ze dne 4. 6. 2020 na pracovišti OAMP; stížnost žalobce dle § 175 správního řádu (viz rovněž strana 15-16 napadeného rozhodnutí)].

B. Právní úprava a právní závěry

65. Krajský soud konstatuje, že smyslem soudního přezkumu není podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto soud může v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí na toto odůvodnění odkazovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo rozsudek stejného soudu ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
66. Krajský soud se z povahy věci musel nejdříve zabývat vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, neboť shledal-li by ji důvodnou, již tato skutečnost sama o sobě by bránila věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí vůbec meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Soud neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí trpělo takovými vadami, pro něž by je nebylo možné vůbec přezkoumat. Žalovaný vylíčil konkrétní skutkové okolnosti věci a uvedl úvahy, jimiž se řídil při posouzení jednotlivých forem mezinárodní ochrany a vyslovil své závěry, k nimž na základě svých úvah dospěl. Přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ostatně svědčí i skutečnost, že žalobce obsáhle polemizuje s jeho odůvodněním i závěry. Jelikož námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nebyla důvodná, soud přistoupil k přezkumu merita věci.
67. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14 zákona o azylu, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
68. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

69. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
70. Žalobce se domáhal udělení mezinárodní ochrany dle 12 písm. b) zákona o azylu z náboženských důvodů. Uvedl, že konvertoval ke křesťanství a v zemi původu mu za to hrozí uložení trestu smrti. Důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany žalobci byl žalovaným učiněný závěr, že žalobcem předložený azylový příběh je vnitřně nekonzistentní, vykazuje četné množství rozporů (dílčích i závažných), nesrovnalostí a nelogičností, které jej v souhrnu činí celkově nevěrohodným.
71. Posouzení předmětné věci stojí a padá na tom, zda žalobcem předložený azylový příběh je či není věrohodný. Žalovaný podrobně popsal rozpory ve výpovědích žalobce (viz strana 18-28 napadeného rozhodnutí), které dle jeho názoru způsobují nevěrohodnost žalobcem předestřené azylové příběhy. Žalobce v žalobě na všechny žalovaným zjištěné rozpory reagoval vysvětlením a popírá, že by se jednalo o natolik závažné rozpory, aby mohly vést k zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu pro celkovou nevěrohodnost.
72. Žalobce namítá procesní pochybení žalovaného v průběhu správního řízení (při ustanovení tlumočníka jazyka perského nezapsaného do seznamu tlumočnicků pro dva doplňující pohovory, čemuž přisuzuje i značnou část vzniklých rozporů ve svých výpovědích a dále neumožnění nahlédnutí do spisu před konáním prvního doplňujícího pohovoru), v důsledku kterých považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Prvním úkolem krajského soudu je tedy zodpovězení této otázky.
73. Krajský soud neshledal pochybení žalovaného při ustanovení tlumočníka dle tehdy platného ustanovení § 24 zákona č. 36/1967, o znalcích a tlumočnících. Podle § 24 odst. 1 citovaného zákona může orgán veřejné moci ustanovit tlumočnickem osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby provedla tlumočnický úkon a která s ustanovením vyslovila souhlas, a) není-li pro některý jazyk tlumočnick do seznamu zapsán, b) nemůže-li tlumočnick zapsaný do seznamu úkon provést, c) jestliže by provedení úkonu tlumočnickem zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady. Ve správním spise je na č.l. 84 založena listina ze dne 16. 6. 2020 a na č.l. 122 listina ze dne 6. 10. 2020, o ustanovení tlumočníka jazyka perského dle § 24 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o znalcích a tlumočnících (povinné složení slibu tlumočnickem), pana D. K.. Krajský soud konstatuje, že správní orgán v nyní posuzované věci využil zákonem uvedené možnosti a důvod ve smyslu § 24 odst. 1 citovaného zákona ve jmenovací listině uvedl. Skutečnost, že uvedený důvod není blíže odůvodněn, sama o sobě nezpůsobuje nezákonnost tohoto úkonu. K žalobním námitkám

krajský soud poukazuje na úvodní stranu protokolu o pohovoru ze dne 16. 6. 2020 i ze dne 6. 10. 2020 obsahující sdělení, že pohovor bude na žádost žadatele proveden v jazyce perském za přítomnosti pana D. K., tlumočnicka perského jazyka a prohlášení žalobce, že si s tlumočnickem bez problémů rozumí a nemá proti jeho tlumočení žádné námitky. Na závěr pohovoru dne 16. 6. 2020 žalobce využil svého práva a celý text protokolu o pohovoru, tj. všechny otázky i odpovědi (celkem 17 stran) mu byl zpětně přetlumočen za účelem kontroly. Žalobce poté vznesl námitky k zápisu pěti otázek a nově odpověděl. Zmocněná zástupkyně žalobce si se souhlasem žalovaného pořídila fotokopii celého protokolu o pohovoru. Stejně tak při pohovoru dne 6. 10. 2020 žalobce využil svého práva a celý text protokolu o pohovoru, tj. všechny otázky i odpovědi (celkem 12 stran) mu byl zpětně přetlumočen. Zmocněná zástupkyně žalobce si se souhlasem žalovaného opět pořídila fotokopii celého protokolu o pohovoru.

74. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že komunikace zejména mezi zástupcem žalobce, resp. zmocněnými zaměstnanci OPU a pracovníky žalovaného je do jisté míry vyhrocená, což by samozřejmě nemělo být na úkor práv žalobce v probíhajícím správním řízení. Úkolem správního orgánu v řízení o mezinárodní ochraně, resp. obecně v jakémkoli správním řízení, je co nepřesněji zjistit skutkový stav věci. Žalovanému proto nelze vytýkat, že se nespokojí se stručným obsahem žádosti o mezinárodní ochranu, v níž žalobce tvrdí pronásledování z náboženských důvodů, ale že zjišťuje bližší podrobnosti tvrzeného příběhu, v posuzovaném případě pak klíčové události – razie na náboženské setkání v domácím kostele. S tím logicky souvisí spousta dalších otázek spojených s ověřením víry a věrouky žalobce, tvrzené konverze ke křesťanství (protestantismu), způsobu a četnosti praktikování víry, případného zájmu státních orgánů o osobu žalobce, co předmětné razii předcházelo i co následovalo po ní. Cílem dotazů žalovaného bylo ověřit reálnost a pravdivost žalobcových tvrzení. Na uvedeném postupu soud neshledává nic neobvyklého ani nezákonného. Zpravidla platí, že pokud se nějaká událost skutečně stala, měl by člověk být schopen ji popsat pokaždé stejně. To se však žalobci dle názoru soudu nepodařilo. Žalobce při poskytnutí údajů k podané žádosti o mezinárodní ochranu dne 3. 3. 2020 uvedl: *„Zhruba před 10 dny na naši domácí bohoslužbu zaútočili pásdáráni.“* Dle názoru soudu se jednalo o natolik čerstvou událost, že by žalobce neměl mít problém již napoprvé popsat danou událost jasně, přesně a srozumitelně tak, aby nebylo nutné dále jeho tvrzení a určité pochybnosti v nich ověřovat dalšími podrobnými dotazy a pohovory a konfrontovat žalobce s jeho dřívějšími výpověďmi za účelem vysvětlení rozdílných tvrzení. Krajský soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že rozpory ve výpovědích žalobce nejsou marginální.
75. Pokud jde o odepření nahlédnutí do spisu před konáním doplňujícího pohovoru, krajský soud odkazuje na výše oběma stranami citovaný názor vyslovený Městským soudem v Praze i Nejvyšším správním soudem, že *„odepření nahlédnutí do spisu v dané fázi řízení tedy může významnou měrou ovlivnit obsah jednoho z důležitých podkladů, z něhož správní orgán při posouzení žádosti o mezinárodní ochranu obvykle vychází, a bylo by neakceptovatelné, pokud by správní orgán účelově odpíral účastníkům možnost nehlédnout do spisu, a to např. právě před provedením doplňujícího pohovoru, aby mohl posléze „neznalost“ spisu ze strany žadatele či jeho zástupce „využít“ a poukazovat na rozpory ve výpovědi v pohovoru úvodním a doplňujícím.“* Krajský soud se s uvedeným názorem ztotožňuje, nicméně při jeho aplikaci na nyní posuzovanou věc v celém jejím souhrnu dospěl k závěru, že neumožněním nahlédnutí do spisu před prvním doplňujícím pohovorem (16. 6. 2020) nedošlo k poškození práv žalobce takovým způsobem, že by to mělo za následek

nezákonnost napadeného rozhodnutí. Pochybení žalovaného, které by žalobce významně poškodilo na jeho procesních právech, by byla situace, kdyby po doplňujícím pohovoru z 16. 6. 2020, na který se žalobce, jak tvrdí, nemohl se svou zástupkyní nijak připravit, bylo správní řízení skončeno a žalobce by již neměl možnost cokoli ke své žádosti doplnit, vysvětlit, zodpovědět na dotazy apod. Tak tomu ale v projednávané věci nebylo. Žalovaný nakonec zmocněná zástupkyně žalobce umožnil nahlédnutí do spisu v závěru pohovoru dne 16. 6. 2020, což sice nebyla procesně ideální situace, nicméně k úplnému odepření práva nahlédnout do spisu s následky výše uvedenými, nedošlo. Následoval ještě další doplňující pohovor dne 6. 10. 2020. Před jeho konáním tedy žalobce, resp. jeho zmocněná zástupkyně byla se správním spisem seznámena a disponovala i fotokopii celého protokolu o pohovoru ze dne 16. 6. 2020 (následně i celého protokolu o pohovoru ze dne 6. 10. 2020). Při seznámení s podklady pro rozhodnutí (dne 22. 1. 2021) si zmocněná zástupkyně žalobce pořídila fotokopii celého spisu.

76. Krajský soud v této souvislosti poznamenává, že soudy v minulosti žalovanému při rušení rozhodnutí ve věcech neudělení mezinárodní ochrany vytýkaly, že nedal žadateli možnost vzniklé rozpory ve výpovědích spolehlivě vysvětlit a pochybení žalovaného spatřovaly v tom, že si zjištěné rozpory „nechával“ jako argumenty pro zamítnutí žádosti až do odůvodnění rozhodnutí. Tak tomu ale v projednávaném případě nebylo. Z obsáhlých pohovorů vedených s žalobcem jednoznačně vyplývá, že žalovaný dal žalobci možnost zjištěné rozpory ve výpovědích objasnit a vyjádřit se k nim, jak je zřejmé z obsahu protokolů i odůvodnění napadeného rozhodnutí (částečně shrnuto rovněž ve vyjádření k žalobě), na které soud přiměřeně odkazuje. Naproti tomu odpovědi žalobce nebyly jednoznačné a dostatečně přesvědčivé natolik, aby nevznikla nutnost vzniklé rozpory vysvětlit právě ještě v průběhu správního řízení. A tomuto úkolu žalovaný dostal. Žalobcův příběh je v základním obryse jednoduchý – *„konvertoval jsem ke křesťanství, obávám se pronásledování, brozí mi i trest smrti.“* Tento obecný rámec se však rozplývá na základě logicky položených otázek ze strany žalovaného spojených s upřesněním toho, od kdy, jakým způsobem, kde a jak často žalobce vykonával svoji víru, kdy a jak došlo ke konverzi, kdy, kde, kým a za jakých okolností došlo k jeho možnému zadržení, postihu, vycestování z vlasti atd. Zde již žalobce není schopen odpovídat natolik přesně a přesvědčivě, aby to nevzbudilo pochybnosti a potřebu pokládat doplňující otázky, a to i opakovaně se současným předestřením jeho dřívějších výpovědí s dotazem, aby žalobce vysvětlil své rozdílné výpovědi. Žaloba se setrvale snaží rozdíly ve výpovědích žalobce odůvodnit chybami v tlumočení a procesním pochybením žalovaného a předkládá azylový příběh, který žalobce v této podobě před správním orgánem nepřednesl.
77. Krajskému soudu je známa judikatura Nejvyššího správního soudu týkající se posuzování věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu, shrnutá žalobcem v podané žalobě (viz výše). Po podrobném seznámení se s obsahem správního spisu, zejména výpověďmi žalobce v průběhu celého správního řízení se zdejší soud přiklonil k učiněným závěrem žalovaného, že rozpory ve výpovědích žalobce, které dle jeho názoru nebyly žalobou vyvráceny, ve svém souhrnu snižují věrohodnost výpovědi žalobce stran předestřené azylové příběhy a skutečných důvodů opuštění vlasti. Obavu žalobce z pronásledování z náboženských důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu proto důvodnou neshledal. Krajský soud připomíná, že v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003), je uvedeno, že azyl je institutem zcela

výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Stejně tak nepředstavuje univerzální nástroj pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel, přičemž důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6A 709/2001 ze dne 30. 4. 2002). Rovněž platí, že *„Institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo této osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jeho představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní azyl neudělit“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

78. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje. Ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 (azyl za účelem sloučení rodiny) žalobce v žalobě žádné námitky neuplatnil. Krajský soud konstatuje, že se souhlasí i se závěrem žalovaného, který neshledal v případě žalobce žádné mimořádné důvody, jež by mohly vést k udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), žalobce v žalobě žádné konkrétní námitky či důvody pro udělení humanitárního azylu neuvedl.
79. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí současně posuzoval, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo ustanovením § 28 zákona o azylu.
80. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. V § 14b odst. 1 zákona o azylu je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny.
81. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobce, z nichž dovodil celkovou nevěrohodnost jeho tvrzení stran skutečných potíží ve vlasti, nedospěl k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Soud stejně jako žalovaný nijak nezlehčuje „obtížnou situaci konvertitů ke křesťanství v Íránu a jejich kriminalizaci státní mocí“, jak vyplývá např. i z žalovaným opatřené zprávy MV Velké Británie: Írán: Křesťané a

křesťanští konvertité - z února 2020. Nepopírá ani žalobcem v žalobě citované zprávy týkající se této problematiky, má však za to, že na případ žalobce z důvodu zjištěné celkové nevěrohodnosti jeho azylového příběhu jejich aplikace nedopadá (viz žalovaným přiléhavě odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2009, čj. 2 Azs 5/2009-113). Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*

82. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 odst. 2, 3, 4 a § 52 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

83. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu však nevznikly nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady řízení, a žalovaný ani náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. ledna 2022

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně